

основі з розробкою конкретних програм, планів і проектів. Таким чином, вплив вищої школи на соціально-економічний розвиток регіону виявляється по наступних напрямках: – підготовка кваліфікованих кадрів (на всіх рівнях освіти); – наукові дослідження і дослідно-конструкторські розробки для промисловості; – серійне виробництво інноваційної продукції; – експертиза і сертифікація продукції; – розробка і експертиза планів, програм, нормативних документів.

Активізація участі вищої школи в соціально-економічних процесах і надалі сприятиме прискоренню переходу регіонів до якісно нового етапу розвитку. Ми пропонуємо створити на базі провідних університетів університетські учбово-наукові інноваційні комплекси (УНІК). В зв'язку з цим ще більшим інтересом є система взаємостосунків, що виникають між учбово-науковим інноваційним комплексом вищої школи і господарюючими суб'єктами регіону, суб'єкти інвестиційно-інноваційної сфери, що є за своєю суттю. Учбово-науковий інноваційний комплекс вищої школи – авангард, центральний елемент інноваційного соціально-економічного розвитку регіону. УНІК вищої школи – комплекс взаємозв'язаних, взаємодіючих учбово-освітніх, науково-дослідних, інноваційно-виробничих і інфраструктурних підрозділів вищої школи, призначених для організації і функціонування єдиного конвейера формування і випуску професійних фахівців, науково-дослідної, науково-технічної продукції і умов для її ефективного обслуговування і використання. Сформована структура управління ВУЗу, на нашу думку, вимагає лише локальних змін при створенні нових підрозділів, модифікацій окремих форм. Важливішим проблематичним питанням є встановлення, оптимізація функціонально-інформаційних взаємозв'язків конкретних освітніх і інноваційних підрозділів в цілях ефективного функціонування комплексу УНІК, а головне інвестиційно-інноваційної сфери регіону. УНІК вищої школи призначений для обслуговування, забезпечення науково-технічного розвитку держави, регіону, а також окремого підприємства. Тому на справжньому етапі УНІК розглядається як залежна, взаємозв'язана сукупність, орієнтована на регіональний науково-технічний (інноваційний) комплекс.

Учбово-науково-інноваційним комплексом (УНІК) є вищий учбовий заклад всіх форм власності, незалежно від галузевої приналежності, забезпечуюче єдність освітнього процесу, науково-дослідної, науково-технічної і інноваційної діяльності на всіх стадіях і етапах підготовки фахівців, наукових і науково-педагогічних кадрів, діяльність якого направлена на соціально-економічний і духовний розвиток суспільства, країни, регіону. УНІК – вищий учбовий заклад, що має статус юридичної особи або асоціації юридичних осіб, пройшло атестацію і державну акредитацію, реалізовує відповідно до ліцензії освітні програми вищої і середньої спеціальної освіти, веде наукові дослідження і науково-технічну діяльність, має в своєму складі акредитовані інноваційні структури, забезпечує єдність освітнього процесу, науково-дослідної, науково-технічної і інноваційної діяльності на всіх етапах і формах підготовки фахівців, забезпечуюче випуск інноваційного продукту: речовинного, інформаційного, фахівців. Відмінність УНІК від інших подібних організацій полягає у тому, що його діяльність направлена на виробництво інноваційного продукту.

Література: 1. Закон України "Про інноваційну діяльність" від 4 липня 2002 р. №40-IV (із змінами за Законами вкл. від 27.11.2003 р. №1344-IV) // Відомості Верховної Ради України. – 2002. – № 36. – С. 266-280. 2. Закон України "Про пріоритетні напрями інноваційної діяльності" від 16.01.2003 р. №433-IV // Відомості Верховної Ради України. – 2003. – № 13. – С. 93-98.

ОРГАНІЗАЦІЙНА СТРУКТУРА УПРАВЛІННЯ В СИСТЕМІ МЕНЕДЖМЕНТУ ПІДПРИЄМСТВА

Вільгуцька Р.Б., Національний університет «Львівська політехніка», м.Львів, Україна

В умовах розвитку ринкових відносин для вітчизняного підприємства дедалі важливішим стає приділяти увагу формуванню ефективної системи менеджменту, дослідженню сутності і взаємозв'язків її складових елементів, аналізуванню факторів, що впливають на результативність її функціонування. Важливе місце серед усіх складових елементів, як показують дослідження,

посідає організаційна структура управління підприємством, раціональність побудови якої визначає успішність його функціонування. У науковій літературі, присвяченій проблемам формування системи менеджменту, мало уваги приділяється сутності і взаємодії її складових, а також висвітленню місця і значення організаційної структури управління в системі менеджменту підприємства. Виникає необхідність дослідити взаємозв'язок між складовими системи менеджменту і відобразити роль організаційної структури управління у процесі її функціонування.

Більшість науковців притримуються думки, що менеджмент - це самостійний вид професійної діяльності, направлений на досягнення визначених цілей шляхом раціонального використання матеріальних, фінансових і трудових ресурсів з обов'язковим застосуванням економічних методів управління. Менеджмент – це вміння і адміністративні навички організувати ефективну роботу служб працівників. Менеджмент є різновидом управління та означає управління людьми. Менеджмент використовує різноманітні способи, підходи та прийоми, які дають можливість упорядкувати, націлити та ефективно організувати виконання притаманних йому функцій, процедур і операцій, необхідних для здійснення управлінського впливу [1; 3]. Розглядаючи систему менеджменту, варто зазначити, що це система управління ресурсами підприємства для досягнення поставлених цілей. Якість управління підприємством залежить від рівня взаємодії елементів між собою для досягнення спільних цілей в системі менеджменту. Система управління передбачає взаємодію керуючої і керованої підсистем. Вона є сукупністю структурних елементів та управлінських процесів, що відбуваються в соціотехно економічній системі, тобто є підсистемою, що реалізує функції менеджменту. Вона має власні елементи, структуру і організацію. Як показують дослідження, система менеджменту складається з таких складових, як функції менеджменту, методи менеджменту, управлінські рішення. Всі ці складові взаємодіють між собою. Організаційна структура управління (ОСУ) займає одне з ключових місць в системі менеджменту.

У практичній діяльності підприємство самостійно обирає та формує організаційну структуру управління, що повинно здійснюватись на засадах системного і ситуаційного аналізу та у розрізі наступних критеріїв: життєвий цикл підприємства, його розмір, тип виробництва, культура, характер влади, стратегії. Критерії ефективності організаційної структури управління повинні узгоджуватись із стратегією розвитку підприємства, при цьому потрібно порівнювати якісні і кількісні параметри системи управління з урахуванням специфіки суб'єкта господарювання [2]. Під впливом науково-технічного прогресу, підприємству необхідно для забезпечення подальшого розвитку створити інформаційну базу, яка наповнюється і встановлюється з допомогою інформаційних потоків. Цю базу формують на кожному підприємстві безпосередньо. Створення інформаційних потоків забезпечується комп'ютерним обладнанням, додатковими технічними засобами, тому підприємство може використовувати систему автоматизованої обробки інформації, яка підвищить його результативність, якість керування та ефективно використання його ресурсів. За рахунок інформаційного забезпечення змінюються (вдосконалюються) цілі, які, у свою чергу, призводять до еволюційного розвитку ОСУ. Як показують проведені дослідження, організаційна структура управління підприємством повинна формуватись так, щоб забезпечувати можливість прийняття необхідних управлінських рішень на кожному її рівні. При прийнятті управлінських рішень необхідно врахувати фактори впливу, сферу діяльності підприємства. Також на систему менеджменту підприємства впливають фактори зовнішнього і внутрішнього середовища функціонування організації.

Дослідивши наукову літературу, необхідно зазначити, що на систему менеджменту та її організаційну структуру управління впливають фактори зовнішнього середовища безпосередньо або опосередковано. До факторів безпосереднього впливу на систему менеджменту підприємства слід віднести такі: споживачі, конкуренти, постачальники, державні органи влади, розміщення даного підприємства, інфраструктура, законодавство. До факторів опосередкованого впливу належать кліматичні умови, рівень техніки та технології, стан економіки, політичні обставини, міжнародні події, міжнародне оточення. Кожний з цих факторів має шкалу впливу, залежно від умов, в яких функціонує підприємство. Розглядаючи фактори внутрішнього середовища, їх вплив та взаємозв'язок із системою менеджменту, зокрема із організаційною

структурою управління, слід зазначити, що до них відносять такі фактори впливу, як цілі і завдання, організаційну структуру управління, технологію, ресурси.

Розглядаючи елементи системи менеджменту як сукупність взаємопов'язаних, взаємодіючих елементів, значну увагу приділено визначенню сутності організаційної структури управління і відображенню її місця в системі менеджменту підприємства. Так, під організаційною структурою управління слід розуміти сукупність елементів, які формуються на кожному підприємстві відповідно до його цілей та завдань, відображаючи при цьому взаємозв'язки між підрозділами, їхню ієрархічну побудову, сприяючи координаційній діяльності підприємства. В системі менеджменту організаційну структуру управління слід розглядати з точки зору двох аспектів: як результат реалізації функції організування; як фактор внутрішнього середовища організації. Отже, ОСУ є невід'ємним елементом системи менеджменту, яка повинна сприяти досягненню цілей підприємства через встановлення прав, відповідальності кожної структурної одиниці за досягнення поставлених перед нею завдань, раціонального розподілу праці між різними рівнями управління. Найбільш раціональною слід вважати таку ОСУ, яка сприяє взаємодії підприємства із зовнішнім середовищем, продуктивному розподілу завдань працівників та задоволенню потреб споживачів. Отже, ефективна взаємодія усіх елементів системи менеджменту, у тому числі ОСУ, дасть змогу підприємству успішно функціонувати і розвиватись на певному ринку.

Література: 1. Кузьмін О.Є., Мельник О.Г. Теоретичні та прикладні засади менеджменту: Навчальний посібник. – 2-ге вид. доп. і перер. – Львів: Національний університет «Львівська політехніка», «Інтелект-Захід», 2003. – 352с. ; 2. Рибалко О.М., Сьомченко В.В. Трансформація організаційних структур управління автотранспортного підприємства //Вісник Запорізького національного університету .Економічні науки. – 2010. - №1(5). – с.49-52 ; 3. Шегда А.В. Менеджмент: Навч. Посіб. – К.:Т-во «Знання», КОО, 2002. – 583с.

УДОСКОНАЛЕННЯ УПРАВЛІННЯ ПРОМИСЛОВИМИ ПІДПРИЄМСТВАМИ НА ОСНОВІ ЛОГІСТИЗАЦІЇ ПРОЦЕСІВ

Волоснікова Н.М., НТУ «ХПІ», м. Харків, Україна

Серед ключових проблем модернізації української економіки важливе місце займають питання логістично-орієнтованого розвитку промислових підприємств. На сучасному етапі відбувається суттєва трансформація форм і методів управління виробничими структурами і сполученими з ними сферами бізнесу. Перетворюються як внутрішньофірмові регулятори діяльності, так і механізми зовнішнього впливу. Логістичні методи зумовлюють вибір засобів і шляхів найбільш економічного просування товарів від постачальників до посередників і від них до кінцевих споживачів продукції, а так само оптимальну організацію супутніх інформаційних і фінансових потоків. Кінцева мета цього процесу – мінімізація сукупних витрат. У цьому зв'язку інтеграційні процеси мають розвиватися на логістичній основі на всіх етапах функціонування суб'єктів господарювання. Стало неможливим функціонування і розвиток компанії у відриві від ринкової інфраструктури, що впливає на неї у вигляді безлічі економічних, політичних та інших факторів [1, с. 52-57]. В силу ряду об'єктивних причин, промислова діяльність хоч і є важливою складовою в схемі досягнення конкурентних переваг, але, в той же час, повинна бути чітко ув'язана з процесами бізнес-логістики. Дане положення справ припускає узгодження рішень виробничих підрозділів компанії з існуючими можливостями логістичних каналів, що, в свою чергу, ставить завдання оптимізації логістичної системи у відповідність з ринковою інфраструктурою.

Іншою проблемою, яку необхідно вирішувати в даний час, є деяка інертність логістичної системи, оцінювана часом, необхідним для того, щоб змінити її конфігурацію [3, с. 118]. Ця проблема змушує прогнозувати майбутню ситуацію в різних областях діяльності компанії.

Сформована на сьогоднішній день система управління промисловим підприємством не дозволяє комплексно дослідити бізнес-процеси в їх єдності і цілісності. Вирішення цієї складної